

Lausunto

25.06.2025

Asia: VN/34144/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi terveydenhuoltolain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

1. Edustaako vastaaja

Muuta järjestöä

2. Toteuttaako ehdotettu säädöskokonaisuus tavoitetta varhaisen tuen saatavuuden parantamisesta?

Ei, vaan tarvittaisiin ehdotetun sijaan tai lisäksi seuraavia toimia

Ehdotetut toimet kohtaan 2:

Förslaget behöver kompletteras med ytterligare åtgärder för att verkligen säkerställa ungas tillgång till tidigt stöd. Betoningen ligger på kostnadsbesparingar snarare än på bättre stödinsatser.

Studerandehälsovården måste få tillräckliga personalresurser för att kunna identifiera och erbjuda tidiga åtgärder. Det finns redan i nuläget områdesmässigt stora personalbrister som försvårar detta. Därmed behöver det fastställas ett maximalt antal studeranden per kurator och psykolog, som ska vara sådant att alla studerande kan garanteras likvärdig och lättillgänglig studerandevård. Om hälsogranskningarna inte längre sker vid bestämda tidpunkter måste det upprättas ett system för att identifiera samt nå ut till riskgrupper. Tidiga signaler som försämrade studieprestationer eller frånvaro bör då uppmärksammas.

Psykisk ohälsa bör prioriteras. Enligt THL:s Hälsa i skolan (2023) -enkät upplevde var fjärde ung sin hälsa som medelmåttig eller dålig, och den psykiska ohälsan ökar särskilt bland flickor. För att förverkliga målet om tidigt stöd krävs därmed även åtgärder för att förstärka det psykiska stödet. Varje skola behöver ha en skolpsykolog och kurator på plats i byggnaden som eleverna med låg tröskel kan söka sig till. I tvåspråkiga kommuner skall det finnas tillräcklig personal på båda inhemska språken.

3.1 Raskaudenaikaisissa neuvolapalveluissa

En osaa sanoa

Ehdotetut toimet kohtaan 3.1:

-

Muita huomioita kohtaan 3.1:

-

3.2 Alle kouluikäisen neuvolapalveluissa

En osaa sanoa

Ehdotetut toimet kohtaan 3.2:

-

Muita huomioita kohtaan 3.2:

-

3.3 Kouluterveydenhuollon palveluissa

Ei, vaan tarvittaisiin ehdotetun sijaan tai lisäksi seuraavia toimia

Ehdotetut toimet kohtaan 3.3:

Det behöver specificeras vad som anses med "regelbundet". En så vag formulering lämnar för mycket utrymme för tolkning, vilket riskerar inkonsekvens områdesvis. Om det inte finns en bestämd miniminivå för undersökningarna riskerar antalet undersökningar i vissa fall minska.

Muita huomioita kohtaan 3.3:

-

3.4 Opiskeluterveydenhuollon palveluissa

Ei, vaan tarvittaisiin ehdotetun sijaan tai lisäksi seuraavia toimia

Ehdotetut toimet kohtaan 3.4:

Endast personer under 18 års ålder har rätt till kostnadsfri offentlig tandvård. Då en studerande vid andra stadiet fyller 18 under studietiden kan det innebära att hen själv måste betala en avgift för tandvården, vilket kan leda till att denna grupp avstår från tandvård till följd av ekonomiska orsaker. Därmed är en lösning där studerande på andra stadiet garanteras kostnadsfri tandvård tills de avslutar sin examen att föredra. Alternativt kan avgifterna för denna grupp vara nedsatt.

Muita huomioita kohtaan 3.4:

-

4. Onko sääntely opiskeluterveydenhuollon ja siihen kuuluvasta sähköisestä terveystieteiden tutkimuslaitoksen 17 §:n 2 momentin ja 70 a §:n säännöksissä soveltamisen kannalta toimiva?

Ei, vaan säännöksiä olisi muokattava seuraavalla tavalla

Ehdotetut muokkaukset kohtaan 4:

Det finns en risk att de studerande som verkligen behöver vård inte lyfter upp sina hälsoproblem eller överhuvudtaget svarar på enkäten. Därför bör även studerande som inte har svarat på enkäten kallas till hälsogranskning.

5. Onko esitetty sääntely valtioneuvoston asetukseen neuvolatoiminnasta sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon sisällöstä riittävä terveystarkastusten toteuttamiseksi?

En osaa sanoa

6. Yhtenä toimenpiteenä asetusluonnoksessa ehdotetaan kansallisten ohjeistuksien ja suositusten päivittäminen NEUKO-tietokantaan. Onko esitetty toimenpide riittävä?

En osaa sanoa

7. Millaista muuta kansallista ohjausta ja toimenpiteitä esitetyn lainsäädännön onnistunut toimeenpano mielestänne edellyttää?

-

Muita huomioita hallituksen esityksen luonnoksesta:

-

Muita huomioita asetusluonnoksista:

-

von Kraemer Melina
Finlands Svenska Skolungdomsförbund FSS rf

Blomfelt Simon
Finlands Svenska Skolungdomsförbund FSS rf